

TREBALL DE RECERCA DE BATXILLERAT: “La viabilitat d’un estat català”

La situació política de Catalunya a dia d’avui marca tant l’actualitat política com també marcarà el nostre futur com a ciutadans de Catalunya sigui quin sigui el seu desenllaç. Aquesta va ser la meua principal motivació a l’hora de triar el tema per al meu Treball de Recerca de Batxillerat i, d’altra banda, tenia un gran interès per conèixer a fons com s’hauria de portar a terme el procés de construir un nou estat i per últim, volia fer un recull d’informació objectiva al voltant del concepte “Catalunya com a estat” per tal que aquelles persones interessades en el meu treball poguessin acabar argumentant la seva posició de manera sòlida.

Pel que fa a objectiu principal que em vaig plantejar aconseguir amb el treball és donar resposta a la pregunta següent: “Catalunya seria viable i competitiva en cas que esdevingués un Estat Independent?”. La resposta final la vaig obtenir verificant unes hipòtesis que vaig formular en iniciar la investigació i que es desenvolupen en l’apartat de conclusions de la memòria.

Quant a la metodologia d’elaboració m’he basat en la lectura de llibres, el visionat de documentals, informacions i notícies d’Internet i sobretot amb els “Informes del Consell Assessor per a la Transició Nacional” que degut a la gran varietat de temes que tracten m’han ajudat a fer un treball més complert. Pel que fa a la part pràctica, he aconseguit els contactes gràcies a pàgines webs d’universitats on hi havia la direcció de correu electrònic d’alguns dels entrevistats i d’altres contactes els he aconseguit gràcies a la tutora del treball Imma Bardia i altres professors de l’Escola Pia de Caldes.

Quant a l’estructura, el treball està dividit en els següents apartats, que tenen una part teòrica que es complementa amb entrevistes i, en alguns casos, conferències que conformen la part més experimental del treball.

→ **Introducció.**

→ **Context històric:** s’explica l’origen de la identitat catalana i els fets històrics que l’han marcat i s’hi inclou l’entrevista a Jaume Clotet (historiador, periodista).

→ **Causes:** descripció dels quatre motius principals que ens han portat a parlar de la independència a dia d’avui.

→ **Viabilitat social:** entrevista a Patricia Gabancho i a Salvador Cardús.

→ **Viabilitat econòmica:** entrevista a Antoni Abad i conferència de Miquel Puig.

→ **Catalunya a Europa i al món.**

→ **Viabilitat jurídica:** entrevista a Laia Bonet i Associació de Municipis per la Independència.

→ **Viabilitat política:** entrevista a Anna Simó, Jordi Turull i Òscar Ordeig.

→ **Conclusions.**

Les hipòtesis que he volgut verificar amb el treball (conclusions) són les següents:

Hipòtesi 1: els esdeveniments històrics han estat una causa de l’origen de l’independentisme.

Parcialment certa, podem considerar que la primera vegada que es va parlar del concepte “independència” si que va ser degut a l’acumulació de circumstàncies desfavorables a la bona integració de Catalunya a Espanya. De la mateixa manera que segurament a dia d’avui es parla d’independència per la situació política actual que envolta Catalunya. Però que una nació hagi estat en el passat un Estat independent no vol dir que ho hagi de fer en el futur, això serà SEMPRE decisió dels seus ciutadans.

Hipòtesi 2: la independència pot crear fractura social en la societat catalana.

Cert, de la mateixa manera que es crearia fractura social si Catalunya al final no esdevé un Estat. Però cal treballar des de les institucions perquè sigui quin sigui el desenllaç, els que no hi estiguin d'acord estiguin el màxim de còmodes possible.

Hipòtesi 3: si no estiguéssim patint una crisi econòmica d'aquestes dimensions a dia d'avui no ens estariem plantejant si Catalunya és viable com a Estat o no.

No es considera la crisi econòmica una causa com a tal sinó la gestió política que se n'ha fet. Però el que ha contribuït al creixement de l' independentisme quant a economia són les perspectives de millora de la situació econòmica que hi ha en una Catalunya com a Estat.

Hipòtesi 4: els precedents històrics de processos d'independència poden ajudar al reconeixement de Catalunya com a nou Estat per part de la comunitat internacional.

No té perquè, els precedents històrics són un punt positiu però es reconeixeria igual una Catalunya com a Estat sempre i quant es construís de manera democràtica i pacífica.

Hipòtesi 5: la independència és la garantia d'un futur millor per a Catalunya a tots els nivells, entre ells: l' econòmic.

La independència no és garantia de res, sinó una oportunitat per millorar en tots els àmbits, l'econòmic també però només serà així si es porta terme una bona tasca des de les institucions i amb el recolzament dels ciutadans en tot moment.

Hipòtesi 6: només pel sol fet de ser independent, Catalunya ja seria un país més ric.

Fals, només serà un país més ric si es fa una bona gestió del guany fiscal que s'obtidria amb la independència (diferència entre ingressos i despeses excepcionals que tindria Catalunya com a Estat).

Hipòtesi 7: un hipotètic boicot del mercat espanyol als productes catalans pot afectar greument a l'economia catalana durant un període llarg de temps.

Fals, el boicot és una situació que molt probablement es produiria però difícilment perduraria al llarg del temps, ja que també seria perjudicial per a l'economia espanyola ja que per a ells seguiria sent més barat consumir productes catalans.

Hipòtesi 8: Catalunya podria assumir sense problemes el pagament a les pensions dels jubilats des del moment en què esdevingués un estat independent.

Evidentment, no ho podria fer "sense problemes", dependrà de la gestió que es faci dels recursos que genera i que per primera vegada a la història tindrà la oportunitat de gestionar-los completament.

Hipòtesi 9: hi ha la possibilitat real que Catalunya es quedi fora de la UE i de la zona euro sense cap oportunitat de tornar-s'hi a adherir si esdevé un estat independent, fet que dificultaria greument al seu desenvolupament econòmic.

No hi ha hagut cap pronunciació oficial de la UE al respecte, però encara que Catalunya es quedés fora de la UE pel sol fet d'independitzar-se tindria altres vies per seguir gaudint dels avantatges que suposa formar part de la UE (l'Euro i lliure intercanvi de béns i mercaderies) mitjançant l'adhesió a altres institucions com l'espai Scenhen, l'Espai Econòmic Europeu o l'EFTA.

Hipòtesi 10: la Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides reconeix el dret a l'autodeterminació dels pobles, per tant, tot i que la independència sigui il·legal en el marc jurídic espanyol, no hi ha manera d'aturar el procés si així ho vol el poble de Catalunya.

Cert, ja que s'ha demostrat al llarg de la història que si un poble desitja amb totes les seves forces un canvi i l'impulsa de manera pacífica no hi ha traves legals que ho puguin aturar.

Hipòtesi 11: la organització territorial d'Espanya i l'Estat de les autonomies es pot considerar una causa del moviment independentista.

Cert, ja que no satisfà els anhels de major autonomia que busca bona part de la societat catalana.

Hipòtesi 12: el procés constituent d'una Catalunya com a Estat independent es pot produir en un escenari de manca d'acord amb l'Estat espanyol.

Fals, l'acord és imprescindible ja que en cas que no existeixi, per exemple, el govern espanyol estaria obligat a seguir pagant les pensions a tots aquells catalans que haguessin cotitzat al llarg de la seva vida laboral a l'administració espanyola, de manera que l'estat espanyol seria el primer interessat a establir un acord en cas d'independència.

Hipòtesi 13: el federalisme seria una bona opció per satisfer els anhels de major autonomia de bona part de la població catalana que es mostra a favor de la independència.

Cert, però no sabem el suport real que té a l'actualitat aquesta opció i en tot cas, el full de ruta per a la construcció de l'Estat federal s'hauria de proposar des de l'Estat Espanyol.

Hipòtesi 14: és substancialment diferent el full de ruta a seguir en el cas que es vulgui construir un estat independent o un estat federal.

Falsa, el full de ruta a seguir és força semblant ja que en tot cas s'han de construir unes estructures d'Estat, però la principal diferència és que la independència és una cosa que s'hauria de gestar des de Catalunya i l'estat federal hauria de ser una proposta en el global de l'Estat espanyol.

Per tant, si que podem considerar que Catalunya és viable com a Estat sempre i quan es faci una bona gestió d'aquesta oportunitat, que en principi seria favorable tal i com indiquen les dades que s'aporten en el treball. En tot moment, les institucions haurien de vetllar per al bon funcionament de l'Estat amb l'objectiu que estigui a l'alçada dels millors estats d'Europa i els ciutadans jugarien un paper també molt important amb la seva feina i la seva il·lusió per construir un futur millor per a tots.